

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

MĚSÍČNÍ BULLETIN

2025

Energetika > EU 11/12

Z obsahu:

- Balíček opatření pro elektrizační soustavy
- Úplný zákaz dovozu plynu z Ruska
- Posílení cenové stability povolenek v systému ETS2

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

v uplynulých týdnech došlo na evropské úrovni k několika dohodám v rámci trialogů a novým legislativním návrhům Komise. Dne 9. prosince se Rada zastupující členské státy dohodla s Evropským parlamentem na klimatickém cíli snížit do roku 2040 čisté emise skleníkových plynů de facto o 90 % oproti úrovni z roku 1990. O den později Komise představila balíček opatření pro elektrizační soustavy, jehož cílem má být urychlit přechod k moderní energetické infrastruktuře. Vedle zjednodušení a digitalizace povolovacích procesů pro projekty sítí, obnovitelných zdrojů, skladování energie a dobíjecí infrastruktury přináší i návrh nového centrálního přístupu k plánování přeshraniční infrastruktury. Bohužel návrhy obsahují i některé problematické body z hlediska zajištění energetické bezpečnosti, např. tacitní souhlas provozovatelů distribučních sítí s připojením, a současně se soustředí opět jen na OZE, a nikoli na všechny nízkoemisní zdroje. Další dohodou z trialogu je postupné ukončení dovozu ruského plynu do EU s úplným zákazem od září 2027, pokud budou splněny cíle stanovené v nařízení o skladování plynu. V oblasti obchodování s emisními povolenkami Komise navrhla úpravu rezervy tržní stability pro systém ETS2. Cílem je zajistit stabilitu cen a předvídatelnost nového režimu pro budovy a silniční dopravu před jeho spuštěním. Návrh nyní musí projít řádným legislativním postupem v Radě a Evropském parlamentu. Obě instituce se přitom již v rámci klimatického zákona shodly na odložení zahájení ETS2 o jeden rok, z roku 2027 na rok 2028. Některé členské státy však požadují další změnu parametrů tohoto systému, aby byla cena povolenky více predikovatelná.

Příjemné prožití vánočních svátků přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.cz

Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Aleš Hilčer | Lucie Horová |
Michal Jedlička | Jaroslav Malsá | Tomáš Pírk |
Karolína Ryšavá | Josef Ševčík | David Števík |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com, Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé inteligence BING AI.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

BALÍČEK OPATŘENÍ
PRO ELEKTRIZAČNÍ
SOUSTAVY

KLIMATICKÝ CÍL
PRO ROK 2040

BALÍČEK OPATŘENÍ PRO ELEKTRIZAČNÍ SOUSTAVY

Evropská komise dne 10. prosince zveřejnila balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy a iniciativu Energetické dálnice. Cílem je modernizovat energetickou infrastrukturu EU, snížit ceny energie a posílit energetickou nezávislost. Komise proto navrhuje nový přístup k plánování přeshraniční infrastruktury s důrazem na koordinaci na evropské úrovni.

Balíček opatření kromě **sdělení** zahrnuje dva legislativní návrhy: **revidované nařízení** o transevropské energetické síti (TEN-E) a **revidovanou směrnici** o urychlení povolovacích postupů pro infrastrukturní projekty. Součástí jsou také **pokyny** pro efektivní připojení k síti a **pokyny** pro využívání dvoustranných rozdílových smluv.

Urychlení povolovacích postupů

V rámci revize směrnice o urychlení povolovacích postupů Komise navrhuje změny směrnice o obnovitelných zdrojích (**RED III** – Renewable Electricity Directive) a směrnice o trhu s elektřinou (**EMD** – Electricity Market Directive). Cílem je urychlit a zjednodušit povolovací postupy v oblasti sítí, obnovitelných zdrojů, skladování energie a dobýjecí infrastruktury. Komise navrhuje zavést pevné lhůty pro všechny projekty a zjednodušit povolování menších projektů. Součástí návrhu jsou také opatření pro plnou digitalizaci procesů, doplnění nových definic a rozšíření principu převažujícího veřejného zájmu. Nově se zavádí také mechanismus „tichého souhlasu“ v rámci procesu povolování připojení k síti. Pokud provozovatel distribuční soustavy neodpoví ve stanovených lhůtách, bude žádost o připojení považována za schválenou. To může pro provozovatele sítí představovat významná technická rizika.

Pokyny pro připojení k síti obsahují nástroje pro členské státy, národní regulátory a provozovatele přenosových a distribučních sítí, které mají usnadnit řešení dosud nevyřízených žádostí o připojení. Navrhují omezení principu

„first-come-first-served“ a nastiňují alternativní mechanismy, včetně flexibilních dohod o připojení.

Posílené plánování

Evropská komise odhaduje, že do roku 2040 se poptávka po elektřině zdvojnásobí. Elektrifikace dopravy, vytápění i průmyslu výrazně zatíží energetickou infrastrukturu. Proto Komise navrhuje centrální přístup k jejímu plánování a rozvoji, založený na užší koordinaci evropské a národní úrovně. Cílem je efektivnější identifikace potřeb. Komise každé čtyři roky připraví „komplexní centrální scénář EU“, který provozovatelům evropských energetických soustav (ENTSO a ENNOH) poslouží jako základ pro identifikaci potřeb kapacity síťové infrastruktury.

Iniciativu Energetické dálnice představila předsedkyně Evropské komise již v září ve svém projevu o stavu Unie. Zaměřuje se na osm klíčových strategických propojení pro elektřinu, plyn a vodík. Komise hodlá urychlit výstavbu tzv. „prioritních koridorů“ a tzv. „energetických dálnic“ s cílenou podporou pro dotčené státy a předkladatele projektů. Odstranění těchto kritických úzkých míst v energetickém systému přispěje k dokončení energetické unie. Návrh

**ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

**BALÍČEK OPATŘENÍ
PRO ELEKTRIZAČNÍ
SOUSTAVY****KLIMATICKÝ CÍL
PRO ROK 2040**

TEN-E (příloha I) předjímá posílení tzv. „Severojižního propojení ve střední a východní Evropě“, které zahrnuje propojení mezi Německem, Českem, Rakouskem a dalšími zeměmi pro integraci OZE a zvýšení bezpečnosti. Zaměřuje se především na posílení linek 400 kV, ale i navazující energetické infrastruktury. Sdělení Komise zmiňuje také konkrétní prioritní projekty ("Highways"), které mají absolutní prioritu. Žádný z nich neleží přímo v ČR (např. propojení přes Pyreneje, Baltské moře), ale jejich realizace ovlivní toky elektřiny přes střední Evropu, což zvýší nároky na tranzit přes ČR a stabilitu sítě. Předpokládá se také vznik páteřní vodíkové sítě, včetně repurposingu (přestavby) plynovodů, které se nacházejí i na území České republiky (propojení HI East). Související investice tak budou moci získat status PCI (Projekt společného zájmu), bude-li se jednat např. o projekty přestavby stávajících plynovodů na vodík a jejich napojení na německou nebo slovenskou síť.

Modernizace evropské energetické infrastruktury si vyžádá značné investice. Síťová infrastruktura je financovaná především prostřednictvím síťových tarifů a značnou část

nákladů tak nesou spotřebitelé. Komise proto v rámci **víceletého finančního rámce** na období 2028 až 2034 navrhuje zvýšit rozpočet Nástroje na propojení Evropy (CEF) – energetika z aktuálních 5,8 miliard eur na 29,91 miliardy eur. Vnitrostátní projekty sítí by měly být v rámci příštího rozpočtu EU

financovatelné z národních a regionálních plánů partnerství a z Evropského fondu pro konkurenceschopnost.

Legislativní návrhy balíčku opatření nyní budou předloženy Radě a Evropskému parlamentu k projednání v rámci řádného legislativního postupu.

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[UDÁLO SE V BRUSELU](#)[FAQ](#)[BALÍČEK OPATŘENÍ
PRO ELEKTRIZAČNÍ
SOUSTAVY](#)[KLIMATICKÝ CÍL
PRO ROK 2040](#)

KLIMATICKÝ CÍL PRO ROK 2040

Rada, zastupující 27 členských států, a Evropský parlament dne 9. prosince dosáhly předběžné dohody o závazném cíli snížit čisté emise do roku 2040 o 90 % oproti úrovni z roku 1990. Tato úprava **klimatického zákona zavádí průběžný cíl na cestě k dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Dohoda zároveň stanovuje prvky flexibility, které mají podpořit splnění cíle, a klíčové zásady pro přípravu prováděcí legislativy, která má být předložena do léta 2026.**

Vyjednači obou institucí se shodli, že od roku 2036 bude možné k dosažení cíle pro rok 2040 využít vysoce kvalitní mezinárodní kredity, a to až do výše 5 % čistých emisí EU z roku 1990. Pro období 2031 až 2035 přitom může být zavedena pilotní fáze trhu s mezinárodními kredity. Předběžná dohoda reflektuje postoj Evropského parlamentu ohledně „kritérií

kvality“ těchto kreditů, které mají zajistit, aby nebyly financovány projekty v zemích, jejichž klimatické cíle a politiky jsou v rozporu s Pařížskou dohodou.

Dohoda dále přináší větší flexibilitu napříč odvětvími a nástroji. Členské státy tak budou mít možnost kompenzovat slabší výsledky v jednom odvětví dosaženými úspěchy v jiném, aniž by byl ohrožen celkový pokrok.

Rada a Evropský parlament se rovněž dohodly na posílení mechanismu přezkumu. Pravidelné hodnocení bude sledovat dopady na konkurenceschopnost průmyslu, vývoj cen energií, dopady na domácnosti a podniky, úroveň čistého odstraňování emisí i využívání mezinárodních kreditů. Na základě závěrů přezkumu může Komise navrhnout úpravu legislativy, což by mohlo vést ke změně cíle pro rok 2040 nebo k přijetí dalších opatření.

V rámci jednání o klimatickém cíli pro rok 2040 se vyjednači shodli na **odložení zahájení ETS2** o jeden rok, z roku 2027 na rok 2028.

Předběžnou dohodu nyní musí obě instituce formálně schválit. Nařízení vstoupí v platnost 20 dní po zveřejnění v Úředním věstníku EU.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ÚPLNÝ ZÁKAZ DOVOZU
PLYNU Z RUSKAÚPLNÝ ZÁKAZ DOVOZU
PLYNU Z RUSKA

Rada a Evropský parlament se v ranních hodinách dne 3. prosince dohodly na pravidlech pro postupné ukončení dovozu ruského plynu do EU. **Návrh nařízení předložila Evropská komise v létě. Dohodnuté znění stanovuje konkrétní kroky k ukončení dovozu jak zemního plynu přepravovaného potrubím, tak zkapalněného zemního plynu (LNG), přičemž úplný zákaz vstoupí v planost na konci září 2027.**

Omezení dovozu bude probíhat postupně podle typu smluv. Dovoz ruského plynu bude zakázán šest týdnů po vstupu nařízení v platnost, přičemž pro stávající smlouvy uzavřené před 17. červnem letošního roku bude zachováno přechodné období. Pro krátkodobé smlouvy na dovoz LNG bude zákaz platit od 25. dubna 2026 a pro plyn přepravovaný potrubím od 17. června 2026.

Pro dlouhodobé smlouvy na dovoz LNG bude zákaz platit v souladu s 19. balíčkem sankcí od 1. ledna 2027. Dovoz plynu potrubím na základě dlouhodobých smluv bude zakázán od 30. září 2027, a to za podmínky, že budou naplněny cíle stanovené v nařízení pro skladování plynu. Změny stávajících smluv budou povoleny pouze pro úzce vymezené provozní účely a nesmí vést ke zvýšení objemů.

Navzdory rozdílným pozicím se vyjednávačům podařilo dosáhnout kompromisu v klíčových aspektech zákona. Evropský parlament prosadil rychlejší harmonogram, než ve své **vyjednávací pozici** navrhovala Rada, která počítala s úplným zákazem až od 1. ledna 2028. Členské státy si vyjednaly tzv. bezpečnostní pojistku, resp. zachování ustanovení, které umožňuje dočasné přerušení zákazu. Pokud by byla ohrožena bezpečnost dodávek energie v jednom či více členských státech, pozastavující klauzule umožní přerušení zákazu dovozu ruského plynu na dobu čtyř týdnů.

Nařízení dále ukládá členským státům povinnost vypracovat vnitrostátní plány diverzifikace, které stanoví opatření pro postupné ukončení dovozu ruského plynu. Stejný požadavek platí i pro státy, které dosud dovážejí ruskou ropy. Nařízení bude

doprovázeno prohlášením Komise o záměru předložit legislativní návrh na postupné ukončení dovozu ruské ropy do EU. V roce 2025 tvořil ruský plyn odhadem 13 % dovozu do EU, zatímco dovoz ropy díky sankcím klesl pod 3 %.

Nové nařízení bylo v Radě přijato kvalifikovanou většinou. Maďarsko a Slovensko, které stále ruský plyn a ropu odebírají, se postavily proti. Po ukončení dialogu maďarský ministr zahraničí Péter Szijjártó na síti X **avizoval**: „Jakmile bude plán REPowerEU formálně přijat, okamžitě jej napadneme u Evropského soudního dvora. Soudní řízení bude zahájeno bez prodlení. Přípravné práce již probíhají.“

Předběžnou dohodu již projednali velvyslanci členských států a brzy bude formálně přijata na ministerské úrovni. Evropský parlament dohodu schválil v plénu dne 17. prosince. Právní předpis byl přijat 500 hlasy, proti hlasovalo 120 poslanců a 32 se jich zdrželo .

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

REVIZE NAŘÍZENÍ
O ODLESŇOVÁNÍ

REVIZE NAŘÍZENÍ O ODLESŇOVÁNÍ

Rada a Evropský parlament se dne 4. prosince dohodly na cílené revizi nařízení o produktech způsobujících odlesňování (EUDR). Záměrem je zjednodušit stávající pravidla a odložit jejich uplatňování. Hospodářské subjekty získají roční odklad pro splnění legislativních požadavků.

Mandáty obou institucí k návrhu Komise na odklad účinnosti nařízení a zavedení opatření ke snížení administrativní zátěže byly velmi podobné. Vyjednační se dohodli na prodloužení termínu použitelnosti pro všechny hospodářské subjekty do 30. prosince 2026, přičemž mikropodniky a malé podniky získají dodatečnou šestiměsíční lhůtu.

Dohoda také zavádí jednodušší požadavky na dodržování náležité péče. Odpovědnost za předložení prohlášení budou mít pouze hospodářské subjekty, které produkt poprvé uvádějí na trh, nikoliv další články dodavatelského řetězce.

Vyjednační zároveň pověřili Evropskou komisí, aby do 30. dubna 2026 provedla přezkum a předložila zprávu hodnotící dopady nařízení a jeho administrativní zátěž, zejména pro menší hospodářské subjekty.

Nařízení EUDR vstoupilo v platnost v červnu 2023. Jeho cílem je zajistit, aby určité komodity – mezi které patří dřevo či kaučuk a výrobky z něj – uváděné na trh EU nebo vyvážené z EU nevedly k odlesňování ani k degradaci lesů. Původně měla hlavní ustanovení tohoto nařízení začít platit od 30. prosince 2024. Vzhledem k obavám členských států, obchodníků a hospodářských subjektů ohledně připravenosti byl v prosinci 2024 schválen roční odklad, podle kterého nařízení mělo začít platit od 30. prosince 2025. Nová změna, kterou Komise navrhla v říjnu 2025, tak reaguje na přetrvávající problémy s prováděním.

Evropský parlament přijal dohodu o cílené revizi nařízení EUDR dne 17. prosince. Hlasování na plenárním zasedání ve Štrasburku bylo posledním krokem v legislativním procesu. Nařízení nyní bude zveřejněno v Úředním věstníku EU.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

POSÍLENÍ CENOVÉ
STABILITY POVOLENEK
V SYSTÉMU ETS2

POSÍLENÍ CENOVÉ STABILITY POVOLENEK V SYSTÉMU ETS2

Evropská komise dne 27. listopadu oficiálně představila návrh na úpravu rezervy tržní stability (MSR). Cílem legislativního návrhu je posílit nástroje pro stabilizaci cen emisních povolenek v systému ETS2 (pro vytápění budov, silniční dopravu a další odvětví) a zvýšit předvídatelnost regulačního rámce před jeho spuštěním.

Komise reaguje na podnět 19 členských států vedených Českou republikou. Tyto státy v červenci upozornily na rizika spojená s novým systémem emisních povolenek ETS2 pro dopravu a vytápění budov, zejména na hrozbu prudkého růstu cen a možné negativní sociální dopady. Navrhly proto úpravy regulačního rámce, které by měly být zavedeny ještě před spuštěním systému ETS2. Původně se počítalo s rokem 2027, avšak členské státy se na mimořádné listopadové Radě pro životní

prostředí dohodly na odložení na rok 2028. První odevzdání povolenek tak proběhne až v roce 2029.

Návrh Komise obsahuje tři opatření zaměřená na posílení předvídatelnosti trhu, snížení volatility a omezení nadměrného růstu cen. Posiluje mechanismus tzv. „měkkého“ cenového stropu emisní povolenky, který se spouští, pokud by cena uhlíku překročila hranici 45 eur za tunu (po indexaci inflace 57–60 eur). Nově by se objem uvolněných povolenek z rezervy zdvojnásobil na 40 milionů. Tento mechanismus lze ale aktivovat pouze dvakrát během dvanácti měsíců, což znamená maximálně 80 milionů povolenek ročně. Dodatečný objem představuje přibližně 8 % ročně obchodovaných povolenek, nelze však zaručit, že cena povolenek i nadále neporooste.

Komise navrhuje také úpravu mechanismu míry uvolňování povolenek, při němž se zásah rezervy spustí, pokud se celkový počet povolenek v oběhu pohybuje mezi 210 a 260 miliony. Cílem je zajistit včasnější a plynulejší zásah, který by měl přispět ke stabilizaci cenového signálu.

Třetím opatřením je prodloužení platnosti povolenek v rezervě, které nebudou uvolněny

do konce roku 2030. Ty měly být původně zrušeny, což by mohlo mít za následek, že by v rezervě v období po roce 2030 nemusel být dostatečný objem povolenek pro případné další intervence na trhu. Tímto opatřením se tedy zvýší předvídatelnost trhu a podpoří cenová stabilita v dlouhodobém horizontu.

Návrh nyní musí schválit Evropský parlament a Rada. V Evropském parlamentu zprávu vypracuje a jednání povede česká europoslankyně Danuše Nerudová z EPP.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÝSLEDKY KLIMATICKÉ
KONFERENCE COP30

VÝSLEDKY KLIMATICKÉ KONFERENCE COP30

Klimatická konference COP30, která se konala od 10. do 22. listopadu 2025 v brazilském Belému, přinesla výsledky hodnocené spíše jako smíšené.

Přestože byla vnímána jako významný moment pro globální klimatickou politiku, závěrečná dohoda nenaplnila očekávání účastníků s ambicióznějšími klimatickými cíli, kteří doufali ve výraznější posun. Konference odrážela současnou geopolitickou realitu, kdy se klimatická jednání stále více prolínají s ekonomickými a strategickými zájmy jednotlivých států.

Kompromisní dohody **Global Mutirão** se podařilo dosáhnout až po prodloužených jednáních. Dohoda vyzývá bohaté státy, aby do roku 2035 alespoň ztrojnásobily finanční prostředky určené na adaptaci chudších zemí

na dopady klimatické změny. Financování tak bude poskytnuto později, než požadovaly rozvojové země, které prosazovaly rok 2030. Dohoda navazuje na loňské rozhodnutí z Baku, které rozšiřuje okruh dárců. Finanční prostředky tak mají pocházet nejen z rozpočtů bohatých zemí, ale příspěv by měly i některé rozvojové státy, jako například Saudská Arábie či Čína.

Zklamáním pro země a aktéry prosazující ambicióznější klimatické cíle je skutečnost, že v závěrečném textu není žádná zmínka o fosilních palivech. Snahu Evropské unie, Latinské Ameriky a ostrovních států začlenit formulaci o postupném vyřazování uhlí, ropy a plynu blokovaly arabské státy, včetně Saudské Arábie. Přestože z pohledu Evropské unie nejsou závěry klimatické konference COP30 dostatečně ambiciózní, výslednou dohodu nakonec podpořila. Komisař Wopke Hoekstra k tomu uvedl: „Prožíváme složité geopolitické časy. Proto má snaha o společnou dohodu, i když není dokonalá, vnitřní hodnotu.“

Kompromisní dohoda zdůrazňuje naléhavou potřebu zintenzivnit opatření k udržení cíle 1,5 °C stanoveného Pařížskou dohodou a konstatuje, že současné vnitrostátně

stanovené příspěvky (NDC) nejsou dostatečné. V reakci na tuto mezeru mezi závazky a potřebnou úrovní ambicí vznikly během jednání dvě iniciativy: „Belém Mission to 1,5“, která má podpořit zvýšení národních ambicí, a „Global Implementation Accelerator“, dobrovolná iniciativa zaměřená na urychlení přechodu od fosilních paliv tak, aby byl naplněn klimatický závazek z Pařížské dohody. Poskytne podporu zemím při plnění jejich NDC, národních adaptačních plánů a dvouletých zpráv o transparentnosti.

Evropská unie předložila svůj nový vnitrostátně stanovený příspěvek (NDC) těsně před začátkem konference COP30. Orientačním cílem je snížení emisí skleníkových plynů do roku 2035 o 66,25 % až 72,5 % pod úroveň z roku 1990.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

MALÉ MODULÁRNÍ
REAKTORY

MALÉ MODULÁRNÍ REAKTORY

Evropa stojí na prahu jaderné renesance. Malé modulární reaktory mají být jejím novým pilířem. Na debatě „Powering Europe’s Future: SMRs for Energy Security and Industrial Growth“, kterou v Bruselu uspořádala Skupina ČEZ ve spolupráci s Rolls-Royce SMR, zazněl silný signál, že malé modulární reaktory (SMR) se stále více stávají strategickým pilířem evropské energetiky.

V úvodním vystoupení český velvyslanec při EU, Štěpán Černý, zdůraznil, že Česká republika se dlouhodobě řadí mezi nejvýraznější zastánce jaderné energetiky a aktivně vítá změnu narativu, kterou dnes sledujeme v evropských institucích i v řadě členských států. Připomněl však, že samotná změna atmosféry nestačí, protože Evropa musí vytvořit praktické podmínky pro rozvoj SMR, aby nezopakovala chyby z minulosti, kdy klíčové technologie

přenechala jiným regionům světa.

Za Evropskou komisi vystoupil Gianfranco Brunetti, který potvrdil, že Komise připravuje první evropskou SMR strategii. Ta má vycházet z práce SMR Industrial Alliance, do které ČEZ aktivně přispívá, a zaměřit se na jednotnější regulaci a snižování administrativních překážek. Podle Komise není možné, aby každý členský stát postupoval zcela odděleně, protože takový přístup by učinil SMR nepraktickými, příliš drahými a neefektivními pro jejich masové rozšíření.

Silný hlas průmyslu přinesla trojice klíčových aktérů evropského SMR ekosystému: ČEZ, Rolls-Royce SMR a Siemens Energy. Alastair Evans z Rolls-Royce SMR zdůraznil, že modulární výroba a přesun stavebních prací do továren jsou klíčové, aby se Evropa vyhnula zpožděním a rozpočtovým problémům, které provázely některé velké jaderné projekty. Felix Aschendorf ze Siemens Energy doplnil, že zásadní bude nastavit rozumné bezpečnostní standardy a neprodrazovat komponenty, které nejsou jaderně kritické.

Za ČEZ vystoupila Silvana Jírotková, ředitelka útvaru rozvoje malých modulárních reaktorů, která představila konkrétní plány na přípravu

několika SMR lokalit v České republice, a to jak v okolí stávajících jaderných elektráren, tak zejména v uhelných regionech, které potřebují nové zdroje elektřiny i tepla. Zdůraznila také význam dialogu s veřejností, včetně sousedních zemí, a vyzdvihla potenciál SMR v teplárenství, kde mohou hrát zásadní roli při odklonu od uhlí.

Do debaty vstoupil také zástupce energeticky náročného průmyslu. Nick Bitsios z Metlen Energy & Metals připomněl, že podniky s vysokou spotřebou energie mají velmi omezené možnosti flexibility a že evropská strategie založená pouze na intermitentních obnovitelných zdrojích nemůže zajistit stabilitu průmyslové výroby ani datové ekonomiky. SMR jsou podle něj jedním z mála bezemisních zdrojů, které mohou dodat stabilní výkon i teplo tam, kde je to nutné.

Z bruselské debaty tak vzešlo jasné poselství. Evropa je na začátku nové jaderné kapitoly, v níž budou hrát SMR důležitou roli. Úspěch však bude záviset na tom, zda dokážeme sladit regulační rámec, financování i průmyslové kapacity.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)STAV ENERGETICKÉ
UNIE 2025

STAV ENERGETICKÉ UNIE 2025

Evropská komise zveřejnila na začátku listopadu svou pravidelnou zprávu o stavu energetické unie v roce 2025, doprovázenou rovněž zprávou o pokroku v oblasti klimatu. Oba dokumenty přinášejí podle Komise pozitivní závěry a dokazují správnost dosavadního postupu Evropské unie v těchto oblastech.

Jaké hlavní výsledky přinesla zpráva z pohledu evropské energetiky ?

Podle Komise ukazují zveřejněné údaje všeobecně na pozitivní vývoj. Evropská unie v roce 2023 dosáhla 24,6 % podílu energie z obnovitelných zdrojů (OZE) na hrubé konečné spotřebě energie, což je o 1,5 procentního bodu více než v roce 2022. Autoři zprávy nicméně dodávají, že tento podíl je rozprostřen v rámci EU nerovnoměrně, od Švédska s 66 % po Belgii, Maltu či Irsko s 16 %. Vnitrostátní

plány členských států v oblasti energetiky a klimatu ukazují, že spotřeba primární energie v Unii se od roku 2022 do roku 2023 snížila o 4,1 %, přičemž konečná spotřeba energie se ve stejném období snížila o 3 %. Oba ukazatele nicméně zaostávají za cíli EU pro rok 2030 o 22 %, respektive 17 %. Zpráva zmiňuje, že k dalšímu zlepšení by mělo vést například zintenzivnění energeticky účinných renovací, dekarbonizace a elektrifikace systémů vytápění. Pozitivní vývoj zaznamenává rovněž oblast energetické účinnosti. Provádění opatření včetně aktualizace předpisů o označování energetickými štítky a ekodesignu vedlo v roce 2023 k odhadovaným úsporám ve výši okolo 120 miliard euro. Členské státy sice přidělily v roce 2024 na dotace na fosilní paliva o zhruba jednu pětinu více veřejných prostředků než ve stále ještě covidovém roce 2021, bylo to ale o 34 % méně než v roce 2023 a o 49 % méně než v roce 2022.

Jak EU posiluje energetickou bezpečnost ?

EU hlásí snížení dovozu plynu z Ruska ze 45 % v roce 2021 na 19 % v roce 2024 a dále na 12 % v srpnu letošního roku. Dovoz ruské ropy

poklesl z 27 % na začátku roku 2022 na 3 % v první polovině roku 2025. Dovoz uhlí z Ruska byl zastaven úplně. Komise zároveň předložila plán na ukončení dovozu energie z Ruska, který úplně zastaví i zbývající import (plynu, ropy). Úroveň skladování plynu dosahuje 83 % kapacity, což značí, že Evropská unie je v tomto bodě na dobré cestě ke splnění svých cílů. Ke snížení poptávky po plynu významně přispělo provádění plánu REPowerEU. Transformace energetiky, spolu s prováděním opatření navržených v akčním plánu pro cenově dostupnou energii, nahradí do roku 2030 až 100 miliard m³ zemního plynu.

Jaké má Komise plány na dokončení energetické unie ?

Komise podle vlastních slov zintenzivňuje úsilí související s úplným provedením současných politických iniciativ a zároveň s tím pokládá základy pro dlouhodobou transformaci energetiky. Jako svůj ústřední bod stanovila návrh na změnu evropského právního rámce pro klima s cílem pro rok 2040 (viz zprávy z jednání Rady a EP v listopadu). Dohodnutý cíl bude sloužit jako referenční hodnota pro

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

STAV ENERGETICKÉ
UNIE 2025

politický rámec EU pro nadcházející desetiletí. Pro dokončení energetické unie bude nutné zvýšení elektrifikace konečné poptávky po energii, pokračující zvyšování úsilí v oblasti energetické účinnosti a pokrok v inovativních digitálních řešeních spolu s umělou inteligencí. Unie bude muset v letech 2031 až 2040 mobilizovat každý rok více než 695 miliard euro na investice související s energetikou, současně bude muset dojít k optimalizaci veřejných a soukromých investic s důrazem na posílení těch privátních. Zpráva v této souvislosti bere na vědomí návrh rozpočtu Evropské unie na období 2028–2034, který navrhuje pětinasobné navýšení Nástroje pro propojení Evropy (CEF).

Co ukázala zpráva o pokroku v oblasti klimatu?

Hlavní zprávou v dané oblasti je fakt, že v rámci Evropské unie stále klesá objem emisí skleníkových plynů. V roce 2024 se snížil o zhruba 2,5 %, čímž pokračoval klesající trend z předchozích let. EU tak zůstává na dobré cestě k dosažení svého cíle snížení emisí do roku 2030 o 55 % ve srovnání s rokem 1990. Současně s poklesem emisí navíc nedocházelo

k poklesu HDP, který naopak v loňském roce mírně stoupal. Hlavní snížení emisí si připsala odvětví energetiky (8,5 %) a průmyslu, k čemuž dopomohlo rychlé rozšiřování OZE, zlepšení energetické účinnosti a pokračující odklon od uhlí a plynu. Zvýšily se naopak emise z dopravy a stagnoval objem emisí z budov. Komise

připravuje v této oblasti integrovaný rámec pro odolnost vůči změně klimatu, který má být navržen v příštím roce. Tento rámec by měl především zajistit, aby veškeré investice, které jsou zranitelné nebo vystavené dopadům klimatu, byly navrženy tak, aby čelily klimatickým rizikům.

